

Preek over 1 Corintiërs 14,20-25: Kijken in de spiegel is heilzaam!

Voorzang: Psalm 24, 1. 2 en 3

Votum en Groet

Zingen: Psalm 24, 4 en 5

Leefregels

Zingen: Gezang 373, 2. 3 en 4

Gebed om het licht van de Geest

Zingen: Kinderlied 70 (Bewaar je oog...)

Schriftlezingen: Genesis 3,1-10 en Jakobus 1,19-27 (Nieuwe Bijbelvertaling)

Zingen: Opwekking nr. 126

Verkondiging van 1 Corintiërs 14,20-25

Zingen: Gezang 326,1-4

Dankzegging en voorbeden

Collecte

Zingen: Psalm 103, 9

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Elk weekend is het wel weer raak: rellen rondom voetbalwedstrijden.

Met name de grote clubs hebben hun hooligans, die de stadions onveilig maken.

Ajax, Feyenoord, PSV – en vooral die van ADO Den Haag zijn berucht.

De politie heeft het er soms maar knap zwaar mee.

En regelmatig verschijnen er zulke foto's in de kranten.

1

Vechtende hooligans, die er flink tegenaan gaan.

Of deze:

2

Ik denk dat zijn club verloren heeft en dat hij op deze manier zijn teleurstelling uit.

Vaak is er ook drank in het spel, waardoor men de grenzen uit het oog verliest.

En opgenomen in de massa van schreeuwende en tierende supporters weet je gewoon niet meer wat je doet.

En soms begint het al heel jong.

3

Het kereltje zal het wel niet eens zijn met de scheidsrechter.

Ja, moet je hier nu om lachen?

Of moet je hier eigenlijk om huilen?

Zo'n opgefokt ventje, dat een kopie is van zijn omgeving.

Hij kent de gebaren al.

En zijn woorden zullen er ook wel naar zijn.
Zal zijn vader trots op hem zijn?
Zal hij later volop meedoen met het legioen van angstaanjagende hooligans?

Afgelopen dinsdag had Andries Knevel in 'Het Elfde Uur' een bijzondere gast.
Een ex-hooligan: Robin Sieval.

4

Een ex-hooligan!
Dat zou je toch niet zeggen, als je hem zo ziet.
Een leuke kerel.
Vriendelijke uitstraling.
Zachte ogen.
U ziet alleen maar een foto.
Maar als je hem zag, terwijl hij zo met Andries praatte – enorm sympathiek.

Toch vertelde hij dat hij werkelijk vreselijk agressief was vroeger.
Hij maakte deel uit van F-side van Ajax.
En samen met zijn maten heeft hij nogal eens iemand in elkaar geramd.
Gewoon voor de kick!
Maar in een paar jaar tijd is deze Robin Sieval totaal veranderd.
Hoe?
Doordat hij God leerde kennen.
Hij was wel christelijk van huisuit.
Maar hij had er nooit wat mee gehad.
De kerk was voor hem een doodsaaie bedoening.
Christenen waren watjes, niks mee te beleven.

Maar op een keer bezoekt hij toch eens weer een kerkdienst.
En dan gebeurt er wat met hem.
Hij ervaart haast lijfelijk dat God daar aanwezig is.
Hij wordt gewoon geraakt in zijn hart.
En dan is het alsof hij in een spiegel kijkt.
Dat leven van hem – vol agressie en geweld; hij was er gewoon aan verslaafd – het gaat hem tegenstaan.
En hij gaat veranderen.
Hij wordt echt een andere kerel.
Zoals hij daar bij Knevel zat kon je je gewoon niet voorstellen dat hij ooit gewelddadig was geweest – zo'n zachtmoedigheid als hij uitstraalde.
Vandaag is deze ex-hooligan hoofd begeleiding van christelijke verslaafdenhulp.
Nu is hij in de hand van God een middel om anderen uit de troep te halen.
Wat een verandering!

5

Dat, lieve mensen, is het effect van profetisch spreken.
Dat je je zelf gaat zien in het licht van Gods waarheid.
En dat je dan ontdekt dat het goed scheef zit in je leven.
En dat je het dan niet ontkent en maakt dat je weg komt.
Maar dat je toegeeft dat het bij jou van binnen een chaos is.

Enkele weken geleden lasen we in de kerk een bijzonder verhaal over Jezus.
Een verhaal over zijn ontmoeting met een Samaritaanse vrouw.
Een vrouw die al vijf mislukte relaties achter de rug heeft.
En op dat moment heeft ze een verhouding met de man van een ander.
Jezus legt in dat gesprek feilloos de vinger bij de zere plek in haar leven.
En de vrouw reageert onthutst: *U bent een profeet!*

Want dat is wat profetisch spreken uitwerkt: dat mensen zich doorzien weten.
Dat je in je hemd komt te staan.
Dat je masker wordt afgerukt.
Dat de gordijnen voor je binnenste opzij worden geschoven.
En dat je niet meer kunt verhullen dat je enorm tekort schiet – hoe dan ook.

Dat is het effect van profetisch spreken waar Paulus het over heeft in 1Cor.14.
Als er in jullie samenkomsten geprofeteerd wordt, zegt hij, en er komt een buitenstaander binnen – iemand die nog geen christen is, maar uit belangstelling zo'n samenkomst bezoekt – dan kan het gebeuren dat hij zich binnenste buiten gekeerd voelt.
Profetische woorden dringen diep door in ons hart.
Profetische woorden hebben een zuiverende werking.
Profetische woorden roepen ons weg uit onze schuilplaats.

Vrijwel aan het begin van de Bijbel staat het verhaal van Adam en Eva.
De eerste mensen, met wie God intiem omging, in het paradijs.
Maar Adam en Eva gaan in de fout.
En ze haken af bij God.
Ze zetten hun relatie met God onder grote spanning.
En als God hen dan weer opzoekt, duiken ze weg in de struiken.
Ze durven Hem niet meer onder ogen komen.
En vanaf dat moment is dat zo gebleven.
Eén van de sterkste effecten van onze verstoorde relatie met God is onze grote behoefte om ons te verbergen voor God.
En we zijn ook nog zo dwaas om te denken dat dat ook mogelijk is.
Maar waar de Geest van God werkt kunnen we de schijn niet langer ophouden.
Al wat ons heimelijk beweegt zal aan het licht komen.

Profetische woorden roepen tot berouw en bekering. 6
Want, schrijft Paulus verder, iemand die zo aan zichzelf ontdekt is zal zich ter aarde werpen.
Zo iemand houdt zich niet langer groot, maar maakt zich klein voor God.
Hij zal God aanbidden.
En hij zal belijden: *'God is in uw midden.'*
Want dit kan alleen God klaar krijgen, dat iemand toegeeft dat hij fout zit.
En dan zo verandert.
Zoals b.v. die ex-hooligan Robin Sieval.

Paulus benadrukt in dit hoofdstuk het belang van het profeteren.
En daarom is het goed om nog eens extra stil te staan bij de gave van de profetie.
Want waar gaat het dan om?
En hoe werkt dat?

Iemand, die veel over de gaven van de Geest heeft nagedacht en er ook veel over heeft geschreven is Christian Schwarz.
Meerderden van u zullen wel wat van hem gelezen hebben.
In zijn boek over de gaven van de Geest geeft hij de volgende definitie van de gave van profetie:

7

De gave van de profetie is een bijzondere bekwaamheid, die God aan sommige gelovigen geeft, waardoor ze in staat zijn een boodschap van God voor zijn volk rechtstreeks van de Heilige Geest te ontvangen en door te geven.

Wat in deze definitie vooral opvalt is het woord *rechtstreeks*.
En dan denk ik nog eens aan de ontmoeting van Jezus met die vrouw uit Samaria.
Jezus zegt dingen over haar, die hij menselijkerwijs gesproken niet kon weten.
Het is hun eerste ontmoeting.
En toch weet Hij heel intieme dingen over haar privé-leven.
Dan reageert die vrouw heel verrast: *Maar u bent kennelijk een profeet.*
Jezus, dat weten we, was vervuld van de Geest als geen ander.
En dankzij de Geest kon Hij de mensen met wie Hij sprak doorzien.

Wist Hij feilloos wat er verborgen was in hun hart.

Je kunt van de ontmoeting van Jezus met de Samaritaanse vrouw zeker zeggen, dat Jezus rechtstreeks van de Geest wist met wat voor vrouw Hij te maken had.

De vraag is wel of dat bij profetisch spreken altijd het geval is.

En of dat nu hét kenmerk van profetisch spreken is.

8

In het NT worden de profeten meer dan eens in één adem genoemd met de apostelen.

Paulus zegt in Ef. 2,20 dat zij samen met de apostelen het fundament van de kerk zijn.

En uit heel het NT kunnen we opmaken dat het de taak van de profeten was om het werk van de apostelen voort te zetten.

Waar de apostelen gemeenten hadden gesticht moesten de profeten die gemeenten verder opbouwen.

Zij moesten het onderwijs van de apostelen verder ontwikkelen.

En dan vooral met het oog op de concrete situatie waarin zo'n gemeente zich bevond.

Soms ontvingen zij daarvoor rechtstreekse openbaringen van God.

Dat lezen we bijvoorbeeld in vs. 30 van dit hoofdstuk.

Soms konden ze zo doorgeven wat in een bepaalde situatie de wil van God is.

Maar het ontvangen van een openbaring rechtstreeks van God is niet doorslaggevend voor een profetische boodschap.

Dat gold al van de profeten uit het OT.

Een deel van hun prediking bestond inderdaad uit openbaringen.

Maar voor het grootste deel gaven zij het al bekende onderwijs door.

En dat spitsten zij dan toe op de omstandigheden van hun eigen tijd.

Profetisch spreken is in belangrijke mate toepassing van wat al geopenbaard is.

En de ene keer wordt iemand daarvoor rechtstreeks geïnspireerd door de Geest.

Maar een andere keer wordt een ander geleid door de Geest als hij intensief nadenkt over een bijbelwoord en over de vraag wat dat voor vandaag betekenen kan.

En de vrucht van dat nadenken hoeft niet minder van de Geest te zijn dan een rechtstreekse openbaring.

Ik zelf heb het meer dan eens meegemaakt, dat iemand na een preek op me af kwam en tegen me zei: *Dominee, wat u vanmorgen in de preek zei, dat sloeg helemaal op mij.*

Het lijkt wel alsof u precies wist wat ik de afgelopen week heb meegemaakt.

Dat woord had ik nou net nodig!

Maar ik wist helemaal niet wat die man of vrouw had meegemaakt.

Maar de Geest van God wist het wel.

En Hij leidde mij in mijn denken en uitwerken van de preek, zodat ik woorden sprak die exact van toepassing waren op het leven van die bijzondere persoon.

En over zulke ervaringen kunnen veel van mijn collega's vertellen.

Ook op deze manier werkt profetie.

Profetie houdt een spiegel voor.

En meer dan eens heeft dat een schokeffect.

Is het zo met mij gesteld?

Of met ons als gemeente?

Wijken wij zover af van wat God met ons voor heeft?

Lijken wij zo weinig op de mens of de gemeenschap die God op het oog heeft?

En de rijkste vrucht van de profetie is dan dat iemand tot inkeer komt.

9

Zoals die hooligan Robin Sieval.

Dat iemand uit zijn schuilhoek komt en luistert naar Gods roepstem: *Waar ben je?*

Of dat een hele gemeente tot inkeer komt.

En een andere houding aanneemt.

De rijkste vrucht van profetie is herstel van een gezonde verhouding.

Een gezonde verhouding tussen God en ons.

Een goede, vernieuwde relatie tussen mensen onderling.

Zo bouwt profetie op.

En dat is nou precies waar Paulus voortdurend op hamert.

De rijkste gaven van de Geest zijn die gaven waardoor je wordt opgebouwd.

Als gelovige persoonlijk, maar vooral als gemeenschap.

De rijkste gaven zijn die gaven die een gezonde relatie dienen met God.

En tussen mensen onderling.

10

Nu, daarbij vergeleken is de tongentaal veel minder waardevol.
Hoe is het mogelijk dat men daar in Corinthe zo buitensporig veel waarde aan hecht?
We zagen het al eerder – in Corinthe was spreken in tongen het toppunt van geestelijkheid.
Dan was je ver gevorderd in vroomheid en godsdienstigheid.
Dan stond je spiritueel aan de top.

En het vreemde was dat dat daar in Corinthe gepaard ging met grove zonden.
Er was daar sprake van een bepaalde losbandigheid waar zelfs de buitenstaanders schande van spraken.
Maar in de gemeente van Corinthe liet men het allemaal gebeuren: seksuele wanpraktijken, dronkenschap, wanverhoudingen tussen arm en rijk.
Het kon daar allemaal.
Ze lieten het allemaal toe.
Ze spraken wel in tongen.
Maar bekeren deden ze zich niet.

Nou, dat schiet bij Paulus helemaal verkeerd.
En in dit gedeelte van het hoofdstuk uit hij zijn zwaarste kritiek op de tongentaal.
Hij zegt tegen zijn lezers: *Gedraag je toch een beetje volwassen!*
Dat zegt hij dus tegen mensen die juist vanwege de tongentaal zichzelf zo geestelijk volwassen vonden.
Gedraag je wat volwassener!
Ja, als het om jullie tekorten gaat, dan mag je wel wat meer als kinderen zijn.
Dat mag allemaal wel wat minder.
Maar in jullie denken, jullie ideeën zie ik jullie graag rijper dan je denkt te zijn.
Want die tongentaal, waar jullie je zo op beroemen – weet je waar me dat aan doet denken? zegt Paulus.
Dat doet me denken aan iets wat ik bij de profeet Jesaja heb gelezen.
En dan geeft Paulus een citaat uit Jesaja 28.
Daar is de profeet Jesaja in conflict met geestelijke leiders van Israël.
Die leiders van Israël maken Jesaja bespottelijk.
Ze vinden zijn spreken tot het volk maar afschuwelijk gekauw.
En ze maken hem vreselijk belachelijk.
Met name in de NBV komt dat op een heel bijzondere manier naar voren.
We horen daar de leiders zeggen:

11

Wie tracht hij (Jesaja) nu kennis bij te brengen? Aan wie wil hij zijn boodschap kwijt? Houdt hij ons soms voor zuigelingen, nog maar net de moederborst ontwend? Hoor hem: "Tsav latsav, tsav latsav, kav lakav, kav lakav, beetje van dit, beetje van dat."

Zo maken ze Jesaja en zijn boodschap belachelijk.
Ze vatten die boodschap op als een hinderlijke regelzucht.
Ze voelen zich daardoor vreselijk opgejaagd.
Terwijl God juist hun rust op het oog heeft.

Daarop is dan de reactie van Jesaja: *Omdat jullie de klare taal van de profetie, die jullie tot bekering roept, afwijzen, zal de HERE straks tot jullie spreken in een taal die je niet verstaat.*

12

Inderdaad, door mensen met een vreemde tongval, in een andere taal spreekt de HEER tot dit volk. Ze weigeren naar hem te luisteren. Daarom horen ze nu van de HEER: "Tsav latsav, tsav latsav, kav lakav, kav lakav, beetje van dit, beetje van dat." En zo gaan ze op weg, maar ze struikelen, ze raken gewond, verstrikt, en worden gevangen

De HERE zal zich verbergen achter de onverstaanbare spraak van de vijand.
In concreto de Assyriërs.
Als ze zich niet bekeren zullen die hun onderdrukkers worden.
En dan zal hun rust pas echt verstoord zijn.

13

Het is uiterst merkwaardig wat Paulus hier doet.
Hij vergelijkt de tongentaal, waar de Corinthiërs zo prat op gaan, met de vreemde tongval van de Assyriërs, die het volk van Juda hebben belaagd.
Hoe is het mogelijk?
Ik bedoel, tongentaal is toch een gave van de Geest?

Dat vindt Paulus zelf toch ook?
Dat was toch geen verzinsel van die Corinthiërs?
Paulus zelf spreekt toch ook in tongen?
Waarom dan deze vreemde vergelijking?

Ik denk omdat de tongentaal voor de Corinthiërs een vluchtweg was geworden.
Spreeken in tongen was voor hen in zekere zin veiliger dan profeteren.
Door profeteren kwam hun leven in het felle licht van Gods heiligheid.
Door profeteren werd duidelijk waarin ze volkomen scheef zaten.
En waarin ze moesten veranderen.
Profeteren hield een pijnlijke operatie in.
Het mes zetten in al die wantoestanden in hun midden.

Maar de Corinthiërs hielden liever de boot af.
Ze stelden de tongentaal boven de profetie.
Dat was een stuk veiliger.
Daar viel je je geen buil aan.
En het gaf je nog een geestelijke status ook.

Nu, als Paulus dat merkt zegt hij zoiets: *Pas maar op dat al dat spreken in tongen jullie niet tot een oordeel wordt. Zoals ook Israël gezucht heeft onder een vijand met een vreemde tongval. Omdat ze weigerden te luisteren naar het heldere woord van de profetie.*
En als in Corinthe de profetische taal niet in ere is, omdat die teveel in eigen vlees snijdt, dan zal de tongentaal nog hun vloek worden.
Dan leidt tongentaal niet tot geloof, maar tot ongeloof.
Maar de profetie, die het Woord van God verstaat, en concretiseert, leidt tot geloof.
Profetische boodschappen bouwen op en herstellen de band met God.

Tenslotte nog één aspect van deze tekst, waar ik nog maar heel kort op in kan gaan.
Heel terloops krijgen we een beeld van hoe het toeging in de erediensten van de vroege kerk.
In het volgende gedeelte wordt dat nog duidelijker.
Maar wat hier opvalt is dat Paulus er kennelijk rekening mee houdt dat er regelmatig buitenstaanders in de diensten aanwezig waren.
En dat Paulus de gemeente aanspoort om zich daar ook op in te stellen.
Wat in de kerkdienst gebeurt moet transparant zijn voor outsiders.
Als mensen, die het niet zo gewend zijn naar de kerk te komen, eens aanwezig zijn en ze kunnen er na afloop helemaal niets van meenemen, dan is dat niet goed.

Nu hebben we vanmorgen gasten in ons midden.
Voor sommigen van u is een kerkdienst misschien een onbekend gebeuren.
Laat ik u eerlijk zeggen dat wij het niet zo erg gewend zijn mensen in ons midden te hebben, die weinig of nooit naar de kerk komen.
Daardoor zijn we misschien wel heel erg op ons zelf gericht.
We lopen het gevaar een taal te spreken, die ons vertrouwd is, maar waarbij u zich misschien wel eens achter de oren krabt en u afvraagt: *Wat bedoelen ze daar nu toch mee?*
Of dat u denkt: *Waarom doen ze dit of dat zo?*
Dingen, waarbij wij vaak helemaal niet meer stilstaan.

Nou, u kunt ons helpen door dat ook tegen ons te zeggen.
Straks misschien, als we met elkaar koffie drinken.
Want we willen graag openstaan naar buiten.
Omdat we geloven dat we hier bezig zijn met dingen, die niet alleen belangrijk zijn voor ons, maar ook voor mensen van buiten de kerk.
Dus laat ons weten hoe u het vond.

Want, gemeente, niets is toch heerlijker dan dat aan insiders en outsiders duidelijk mag worden: God is hier aanwezig!
Hij heeft ons opgezocht om te vragen waar we zijn.
Want Hij wil met ons allen een goede relatie. AMEN.
27-02-2005